

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansinspektionen

Yttrande över förslag till ändringar i föreskrifterna om värdepappersfonder och om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Förslaget innehåller bestämmelser om att fondbolag, förvaltningsbolag och förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF) varje kvartal ska lämna ytterligare uppgifter till Finansinspektionen. För förvaltade värdepappers- och specialfonder ska de lämna uppgifter om förvaltningsavgifter, prestationsbaserade avgifter, typ av fond, jämförelseindex, aktiv risk och exponeringar. För specialfonder ska de även lämna uppgifter om standardavvikelser. Det föreslås även en ändring av tidpunkten för att rapportera innehaven i specialfonder med begränsad möjlighet att förvärva och lösa in andelar. Förslaget innehåller vidare bestämmelser om att årsberättelsen för en värdepappers- eller specialfond ska innehålla uppgifter om de granskningar av ersättningspolicyn som har gjorts under året. Utöver dessa bestämmelser föreslås en del rättelser och redaktionella ändringar. Förslagen innebär ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Svenska fondbolag och utländska förvaltningsbolag som förvaltar svenska värdepappersfonder, samt förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare) som förvaltar svenska specialfonder ska enligt nuvarande föreskrifter den sista bankdagen varje kvartal sammanställa uppgifter om bland annat innehaven i de förvaltade värdepappers- och specialfonderna. Sammanställningen (innehavsrapporteringen) ska lämnas in till Finansinspektionen senast den tionde dagen efterföljande månad. Bolagen ska till Finansinspektionen även lämna en kvartalsrapport för respektive förvaltat värdepappers- och specialfond vid utgången av varje kvartal. Kvartalsrapporten ska bland annat innehålla uppgifter om fonden är en aktiefond, räntefond, blandfond, fond-i-fond (fondandelsfond), eller annan typ av fond (hedgefond) och uppgifter om avgifter för försäljning och inlösen av fondandelar i fonden.

Finansinspektionen anger att den i ett tidigare föreskriftsprojekt (FI Dnr 16-18336) föreslagit att det i fondföreskrifterna införs bestämmelser om att fondbolag och förvaltningsbolag ska lämna uppgifter om avgifter och risker vid innehavsrapporteringen för förvaltade värdepappersfonder, men att flera

remissinstanser då påtalade att det bland annat saknades en tydlig beskrivning av vilka uppgifter som skulle lämnas om avgifterna. Inspektionen avstod i det sammanhanget att införa sådana bestämmelser, men med nuvarande förslag föreslås att bolagens uppgiftsskyldighet vid innehavsrapporteringen för både värdepappers- och specialfonder utökas med uppgifter om förvaltningsavgifter, prestationsbaserade avgifter (procentuella uttag och avkastningströskel), vilken typ av fond som förvaltas, vilket jämförelseindex som fonden använder sig av, fondens aktiva risk, placering på konto hos kreditinstitut, motpartsexponering för OTC-derivat, exponering mot företagsgrupp samt standardavvikelser för specialfonder. Det senare kravet finns i dagsläget endast för värdepappersfonder. I de rapporteringsmallar som i dag används vid innehavsrapporteringen kan bolagen utöver de nu obligatoriska uppgifterna frivilligt lämna dessa uppgifter om de förvaltade fonderna, vilket många bolag enligt inspektionen gör.

Finansinspektionen anger att den periodiska inrapporteringen utgör basen för myndighetens analyser och att syftet med de utökade rapporteringskraven anges vara att förbättra bevakningen av eventuella stabilitetsrisker inom fondbranschen, att effektivisera myndighetens tillsyn av fonderna och att se till att det finns ett effektivt konsumentskydd.

Idag behöver förvaltare för specialfonder som har begränsade möjligheter till förvärv och inlösen av fondens andelar för att kunna uppfylla rapporteringsskyldigheten vid den föreskrivna tidpunkten rapportera in ett uppskattat värde för innehaven i fonderna. Värdet revideras sedan så snart som möjligt när de slutliga uppgifterna finns tillgängliga. För att förvaltarna inte längre ska behöva revidera rapporteringen av dessa specialfonders uppskattade värde och på så sätt underlätta rapporteringen och minska den administrativa bördan, samt för att öka tillförlitligheten av den information som rapporteras in, föreslås att rapporteringstidpunkten för denna typ av specialfonder flyttas från den tionde till den tjugonde dagen kommande månad.

Den föreslagna nya bestämmelsen om att årsberättelsen även ska innehålla information om resultatet av fondbolagets interna granskningar av ersättningspolicyn och efterlevnaden av den föranleds av ett EU-direktiv (direktiv 2014/91/EU om ändring av direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (Ucits-direktivet) när det gäller förvaringsinstitutsfunktioner, ersättningspolicy och sanktioner, som genomför de delar av art. 69.3 d i Ucit-direktivet som inte tidigare genomförts i svensk rätt. Specialfonder är alternativa investeringsfonder som inte omfattas av direktivet, men enligt förarbeten bör reglerna för värdepappers- och specialfonder vara identiska. Därför föreslås att motsvarande bestämmelser även införs för specialfonder.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Finansinspektionen redovisar relativt utförligt motiveringar och överväganden kring de föreslagna bestämmelserna och bedömer att det krävs bindande regler för att säkerställa att bolagen regelbundet lämnar den information som myndigheten behöver för att utöva en effektiv tillsyn och för att förbättra bevakningen av eventuella stabilitetsrisker inom fondbranschen. Även en ändring av rapporteringstidpunkten för specialfonder anges behöver göras genom föreskrifter eftersom nuvarande bestämmelser finns i föreskrifter. Vad avser ytterligare information i årsberättelserna för värdepappersfonder och specialfonder anges att Sverige har en skyldighet att genomföra informationskraven i ändringsdirektivet genom bindande regler och att de informationskrav som inte genomförs i lag eller förordning måste genomföras i föreskrifter. Några andra regleringsalternativ än

föreskrifter bedöms därför inte vara lämpliga eller möjliga. Det är inte heller ett alternativ att avstå från reglering.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Finansinspektionen bedömer att de föreslagna föreskriftsändringarna överensstämmer med och inte går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU. Finansinspektionen anger även som redovisats ovan att förslaget om bestämmelser att årsberättelsen för en värdepappers- eller specialfond ska innehålla uppgifter om de granskningar av ersättningspolicyn som har gjorts under året behövs för att genomföra informationskraven i direktiv 2014/91/EU om ändring av direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) när det gäller förvaringsinstitutsfunktioner, ersättningspolicy och sanktioner.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Föreskriftsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021. De nya rapporteringskraven för värdepappers- och specialfonder, och den nya rapporteringstidpunkten för specialfonder med begränsad möjlighet att förvärva och lösa in andelar, ska därmed tillämpas första gången på sammanställningar som upprättas per den 31 mars 2021. De nya informationskraven för årsberättelsen tillämpas första gången på årsberättelser som lämnas för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2020. Finansinspektionen bedömer inte att det behöver tas några särskilda hänsyn när det gäller tidpunkten för ikraftträdandet. Ändringarna kräver enligt inspektionen inga särskilda informationsinsatser.

Regelrådet gör följande bedömning. Det anges när ändringarna föreslås träda i kraft och när de olika bestämmelserna ska börja tillämpas. Regelrådet ser i detta ärende ingen anledning att ifrågasätta bedömningen om att särskilda hänsyn till tidpunkter för ikraftträdande eller tillämpning inte behöver tas. Regelrådet anser dock att bedömningen att det inte finns behov av några särskilda informationsinsatser borde motiverats.

Regelrådet finner därför redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande godtagbar, men redovisningen av behov av speciella informationsinsatser bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Förslagsställaren anger att de föreslagna ändringarna berör alla svenska värdepappersfonder och svenska specialfonder. Det anges att det i Sverige i mars 2020 fanns 23 fondbolag som förvaltar värdepappersfonder. Det fanns även 25 företag som hade tillstånd både som fondbolag och AIF-förvaltare och förvaltade både värdepappersfonder och specialfonder. Dessutom fanns det 29 svenska AIF-förvaltare som förvaltade specialfonder. De berörda företagen anges ha mellan 1 och 245 anställda och totala förvaltade fondförmögenheter som varierade mellan 1,9 miljoner och 897 miljarder kronor och balansomslutningar på mellan 1,7 miljoner kronor och 3,3 miljarder kronor. Totalt förvaltade de berörda företagen 556 värdepappersfonder och 190 specialfonder, vilket motsvarade ett totalt förvaltad kapital på 3 525 miljarder kronor.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tydligt vilka företag och branscher som omfattas av förslagen, liksom hur många företag som berörs. De parametrar som beskriver storleken på berörda företag är relevanta och ger en översiktlig bild av storleken på berörda företag. Det hade dock varit värdefullt om förslagställaren givit en mer utförlig beskrivning av hur de berörda företagen fördelar sig storleksmässigt.

Trots detta finner Regelrådet redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Förslagsställaren anger att företagen behöver göra vissa anpassningar med anledning av förslagen till utökade uppgiftsskyldigheter och ändrad rapporteringstidpunkt. Bland annat kan vissa rutiner behöva ses över när det gäller innehavsrapporteringen och utformningen av fondernas årsberättelser. Finansinspektionen bedömer dock att de föreslagna ändringarna endast kommer att öka företagets kostnader i begränsad omfattning. Engångskostnaden för att analysera de nya föreskrifterna och uppdatera interna processer beräknas uppgå till mellan 28 080 kronor (20 timmar x 1 404 kronor) och 42 120 kronor (30 timmar x 1 404 kronor) per fond. Kostnaden för att lämna in fler uppgifter vid inrapporteringen och att uppdatera årsberättelsen beräknas uppgå till 14 040 kronor (10 timmar x 1 404 kronor) per år och fond. Ändringen av rapporteringstidpunkten för specialfonder bedöms underlätta och minska administrationen för förvaltarna. Finansinspektionen bedömer att förslagen inte kommer att medföra några andra kostnader för de berörda företagen samt att de inte kommer att behöva förändra sin verksamhet.

Regelrådet gör följande bedömning. Förslagsställaren har redovisat vissa kvantitativa beräkningar av de kostnadsökningar och tidsåtgång som förslagen väntas medföra, men inte av de förväntade kostnadsminskningarna, vilket hade varit värdefullt. Redovisningen av förslagets eventuella påverkan på andra kostnader eller berörda företags verksamhet är knapphändig, men givet förslagets karaktär tillräcklig.

Regelrådet finner därför redovisningen av förslagets påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslagsställaren anger att de föreslagna ändringarna endast gäller företag som förvaltar svenska värdepappers- och specialfonder, vilket gör att reglerna i viss mån kan påverka konkurrensen, eftersom utländska fonder inte omfattas av informationsskyldigheten. Förslagsställaren bedömer att de utökade informationskraven kommer att få begränsad påverkan på konkurrensen mellan de företag som omfattas och de som inte omfattas.

Regelrådet gör följande bedömning. Förslagsställaren konstaterar att reglerna kan påverka konkurrensen, men beskriver inte på vilket sätt. Det hade exempelvis varit relevant med en redogörelse för i vilken utsträckning motsvarande bestämmelser finns i andra länder och en mer utförlig motivering till varför konkurrenspåverkan bedöms bli begränsad i detta avseende. Det hade också varit relevant med ett resonemang kring konkurrensförhållanden mellan olika företag som omfattas av de föreslagna bestämmelserna, inte bara mellan de som omfattas respektive inte omfattas.

Regelrådet finner därför redovisningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållanden för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren bedömer att förslagen inte kommer att påverka företagens arbetsförutsättningar eller villkor i övrigt.

Regelrådet ser ingen anledning att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner därför redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Förslagsställaren anger att de föreslagna föreskriftsändringarna inte gör någon skillnad på små och stora företag. Det anges dock att kostnaderna relativt sett kan ha en större negativ effekt på vinstmarginalerna för mindre företag än för större eftersom kostnaderna för de små företagen uppskattas bli större i förhållande till deras omsättning. De faktiska kostnaderna för de mindre företagen förväntas dock bli lägre, eftersom de har färre fonder att förvalta.

Regelrådet gör följande bedömning. Det förekommer inget resonemang kring huruvida särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning tagits, det konstateras endast att förslagen inte gör skillnad på små och stora företag.

Regelrådet finner därför redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning bristfällig.

Sammantagen bedömning

Förslagsställaren beskriver och motiverar författningsförslagen väl. Det förekommer vissa brister, exempelvis avseende redovisningen av berörda företags storlek, förslagets påverkan på konkurrensförhållanden, kvantitativa uppskattningar av kostnadsminskningar och särskilda informationsinsatser, men sammantaget ger promemorian en tillräckligt god bild av förslaget och dess effekter.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 19 augusti 2020.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist, ordförande, Hanna Björknäs, Claes Norberg, Lennart Renbjer och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Anna Stattin.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Anna Stattin
Föredragande